

ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Хаджилій Тетяна Олександрівна

*викладачка кафедри іноземних мов професійного спрямування
факультету романо-германської філології
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова*

Метод проєктного навчання (англ. project-based learning method) передбачає розвиток у здобувачів вищої освіти навичок проєктування завдяки постановці та вирішення проблеми практичним способом. Освітня цінність такого навчання полягає в тому, що МПН спрямований на розвиток творчої здатності здобувачів працювати над актуальними та важливими проблемами у невеликих групах (зазвичай по 2-4 людини) або самостійно (Boston University Center for Teaching & Learning). Це метод навчання, за допомогою якого студенти отримують необхідні знання та назвички, досліджуючи матеріали протягом тривалого часу з метою пошуку відповіді на складне питання чи проблему (The Buck Institute for Education).

Для того, щоб розвинути концептуальне розуміння абстрактних понять, здобувачі вищої освіти повинні робити більше, ніж читати підручники та слухати викладача в аудиторії. Потрібно знайти способи активного розвитку розуміння проблеми, вміння розмірковувати. Метод проєктного навчання дає можливість студентам зрозуміти, що проблему можна вирішити лише детально дослідивши її. Це допомагає їм у подальшому житті. Незважаючи на те, що проєкти різні за тривалістю та наповненістю, таке навчання змушує студентів бути самостійними на брати на себе відповідальність за власне навчання (Harvard Graduate School of Education).

Дослідженням методу проєктного навчання займалися Джозеф Крайчик та Намсу Шин (Krajcik 2014), Наталія Мирончук (Мирончук 2017), Тамара Сілакова (Сілакова 2017), Світлана

Лікучова (Лікучова 2019), Крістін Віво (Vivo 2022), Лорі Хаф (Hough 2022), Ханна Джексон (Jackson 2023), Лідія Арендс та Лізет Війня (Wijnia 2024).

Навчання з використанням проєктів покращує успішність здобувачів вищої освіти завдяки командній роботі, адже такі види завдань допомагають здобувачам не тільки вдосконалювати знання з англійської мови, а й дають можливість спілкуватися з однолітками, покращувати комунікативні та соціальні навички (Peterlicean 2013). Викладач виступає організатором такого виду роботи. Він напрувляє студентів, які при цьому самостійно опрацьовують матеріал, думають над його подачею (у вигляді презентації, відео, доповіді) та представляють результати своєї плідної роботи на загальну аудиторію. МПН стимулює здобувачів вищої освіти брати на себе відповідальність, виконувати певну частину спільної роботи, адже в команді хтось бере на себе лідерську позицію та скеровує інших учасників, хтось шукає матеріал, хтось аналізує, інші працюють над подачею інформацію та висновками. Усі члени проєкту залучені до роботи задля загальної мети –представити дійсно цікавий вихідний продукт, який вартий уваги аудиторії.

Студентоцентроване навчання, орієнтоване на вирішення складних питань, задач чи проблем, несе в собі чотири основні завдання:

- 1) контекстуальне навчання;
- 2) конструктивне навчання;
- 3) націлене на співпрацю навчання;
- 4) самостійне навчання (Dolmans 2021).

Контекстуальне навчання націлене на ґрунтовне вивчення певних конкретних проблем чи поставлених задач, які стосуються програми дисципліни, яку вивчає здобувач. Конструктивне навчання орієнтоване на формування власної думки на дану ситуацію, поєднуючи нову інформацію з вже відомою (Loyens 2022). У навчанні, яке націлене на співпрацю, студенти колективно обговорюють питання, обмірковують, спираються на досвід один одного та на певні знання з даної області. Самостійне навчання передбачає активний аналіз своїх результатів, знань, моніторинг та оцінювання власного навчання. Сюди також може входити вибір цілей навчання та формування списку джерел (Dolmans 2021).

Дослідження останніх років показує, що метод проєктного навчання позитивно впливає на показники успішності студентів та

розвиток важливих навичок спілкування. МПН більш захоплюючий для здобувачів, сприяє тривалому засвоєнню змісту та є актуальнішим, ніж інші методи навчання. Окрім того, такий підхід формує навички soft skills, покращує залученість в освітній процес та стимулює студентів до нових досягнень (Saavedra 2024).

Отже, метод проєктного навчання піднімає мотивацію у студентів на практичних заняттях з англійської мови. Здобувачі вищої освіти мають можливість повністю бути залученими до пошуку, опрацювання та представлення матеріалу, що поглиблює їхні знання з даної дисципліни, розвиває навички говоріння, комунікації, націлює на командну роботу, в цілому покращує навчальний процес. Такі види завдань урізноманітнюють навчальний процес, допомагають в самореалізації здобувачів, розвивають творчий потенціал та заохочують до навчання. Таким чином краще засвоюється матеріал. Цей практичний метод навчання може бути задіяним на заняттях зі здобувачами вищої освіти різних спеціальностей у межах вивчення дисципліни «Англійська мова».

Література

1. Лікучова С.А. Застосування методу проєктів у навчанні студентів ЗВО. *Наукові праці. Педагогіка*. Вип. 314. Т. 326, 2019. С. 47-49.

2. Мирончук Н.Н. Застосування методу проєктів у підготовці майбутніх викладачів до самоорганізації в професійній діяльності. *Проблеми освіти: зб. наук. праць. Ін-т модернізації змісту освіти МОН України*. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2017. Вип. 87. С. 191-196.

3. Сілакова Т.Т. Проєктні технології підготовки студентів. *Вісник Національного авіаційного університету. Зб. наук. праць. Педагогіка. Психологія*. 2017. №11. С. 153-158.

4. Dolmans D. H. J. M. How can we look at PBL practice and research differently? [Keynote address]. *American Educational Research Association*, 2021. URL: <https://eur.cloud.panopto.eu/Panopto/Pages/Viewer.aspx?id=baf192b1-8989-45b9-b7af-ad070006a35b> (дата звернення: 16.03.2024).

5. Hough L. Project-Based Learning is Great, But Students Still Need to Learn Something. Harvard Graduate School of Education, 2022. URL: <https://www.gse.harvard.edu/ideas/usable-knowledge/22/01/project-based-learning-great-students-still-need-learn-something> (дата звернення: 15.03.2024).

6. Jackson H. Project-Based Learning in Higher Education. University of Dayton blogs, 2023. URL: https://udayton.edu/blogs/onlinelearning/2023/project_based_learning.php (дата звернення: 15.03.2024).
7. Krajcik J. and Shin N. The Cambridge Handbook of the Learning Sciences. Cambridge University Press : ed. by R. Keith Sawyer, University of North Carolina, Chapel Hill, 2014. P. 275-297.
8. Loyens, S. M. M., Wijnia, L., & Rikers, R. M. J. P. Student-centered instruction: Inquiry-, problem-, project-, and case-based learning. *International encyclopedia of education*. 4th ed., Vol. 6, 2022. P. 701-711. URL: <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-818630-5.14080-1> (дата звернення: 16.03.2024).
9. Peterlicean A., Morar F. Project-based Learning in Technical Higher Education. *Innovative Manufacturing Engineering. Applied Mechanics and Materials*. Vol. 371, 2013. P. 739-743.
10. Project-Based Learning. Boston University Center for Teaching & Learning. URL: https://www.bu.edu/ctl/ctl_resource/project-based-learning-teaching-guide/ (дата звернення: 15.03.2024).
11. Project-based learning. Harvard Graduate School of Education. URL: <https://instructionalmoves.gse.harvard.edu/project-based-learning> (дата звернення: 16.03.2024).
12. Saavedra A.R., Rapaport A. Key lessons from research about project-based teaching and learning. *Phi Delta Kappan*. Vol. 105, Issue 5, 2024. P.19-25.
13. Vivo K. A new research base for rigorous project-based learning. *Kappan*, Vol. 103, No. 5, 2022. P. 36-41.
14. What is Project Based Learning? The Buck Institute for Education URL: <https://www.pblworks.org/what-is-pbl> (дата звернення: 15.03.2024).
15. Wijnia L., Noordzij G., Arends L.R., Rikers R. M. J. P., Loyens S. M. M. The Effects of Problem-Based, Project-Based, and Case-Based Learning on Students' Motivation: a Meta-Analysis. *Educational Psychology Review*. Vol. 36, 29. 2024. URL: <https://doi.org/10.1007/s10648-024-09864-3> (дата звернення: 16.03.2024).